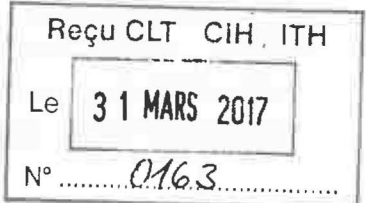

NATIONAL LIST
of the intangible cultural heritage of the Republic of Kazakhstan

№	Name of an element	Category of an element/ ICH domain
1	Nauryz	Social practices, rituals and festive events
2	Hunting with birds of prey (Burkyts, eagles, hawks and etc.)	Knowledge and practices concerning nature and the universe
3	Aitys – art of music and poetic improvisation as a contest between akyns	Oral traditions and expressions, including language as a vehicle of the intangible cultural heritage
4	Traditional knowledge and skills of manufacturing Kiyiz Yui/Yurt.	Traditional craftsmanship
5	Kazakh traditional art of performing dombra kuy	Performing arts
6	Art of music performance on Kazakh national stringed instrument Kobyz	Performing arts
7	Kazakh traditional art of singing	Performing arts
8	Batyrlyan zhyry/ Heroic epics - Cycle of 50 Kazakh heroic epics: <ul style="list-style-type: none"> - Alpamys batyr - Kobylandy batyr - Yer targyn - Yer Edige - Kambar batyr - Karabek batyr - Kokshe batyr - Son of Kokshe Er Kosay - Son of Aisa Akhmet batyr - Alau batyr - Tama batyr - Karasay-kazy - Yer Zhanibek - Ensegei boily er Yessim - Aidos batyr - Zhetigen batyr - Sabalak Abylaikhan - Olzhash batyr - Kabylyan batyr - Myrza Satbek batyr - Orakty batyr - Bogenbay batyr - Kissa yer Kabanbay - Yer Zhassybay - Zhidebay batyr - Olzhabay batyr 	Oral traditions and expressions, including language as a vehicle of the intangible cultural heritage <div style="text-align: right; margin-top: 20px;"> </div>

	<ul style="list-style-type: none"> - Otegen batyr - Rayimbek batyr - Zhanibek batyr - Myrky batyr - Barak batyr - Kokzharly Barak batyr - Bazar batyr - Berdikozha batyr - Zhantay batyr - Syrym batyr - Yer Azhibay - Arkalyk batyr - Yer Kenesary - Agybay batyr - Yessenkeldi batyr - Iman batyr - Zhankozha batyr - Sauryk batyr - Suranshy batyr - Bayseyit batyr - Myrzash batyr - Shayan batyr - Kozheke batyr - Beket batyr 	
9	Kyz Zhibek – Kazakh lyric and epic poem	Oral traditions and expressions, including language as a vehicle of the intangible cultural heritage
10	The book of Korkyt Ata – Kazakh epic	Oral traditions and expressions, including language as a vehicle of the intangible cultural heritage
11	Kazakh zergerligi – knowledge and skills of Kazakh traditional jewellery making	Traditional craftsmanship
12	Kokpar – Kazakh national horse-riding sports game	Knowledge and practices concerning nature and the universe
13	Kazakh kuresi – Kazakh national style of wrestling	Knowledge and practices concerning nature and the universe
14	Kiyiz basu – traditional art of manufacturing felt	Traditional craftsmanship
15	Besik – traditions of manufacturing and using Kazakh traditional baby cradle	Traditional craftsmanship
16	Kymyz – technologies of manufacturing and meaning of Kumys, Kazakh traditional dairy product made from fermented horse milk	Knowledge and practices concerning nature and the universe
17	Kozy Korpesh – Bayan Sulu -	Oral traditions and expressions,

	Kazakh lyric and epic poem	including language as a vehicle of the intangible cultural heritage
18	Zhetigen – technologies of manufacturing traditional polycord stringed musical instrument and art of performing on it	Performing arts
19	Sybyzgy – technologies of manufacturing traditional wind musical instrument and art of performing on it	Performing arts
20	Shankobyz – technologies of manufacturing traditional reed musical instrument and art of playing on it	Performing arts
21	Orteke – Kazakh traditional art of music puppetry	Performing arts
22	Kara Zhorga – folk dance	Performing arts
23	Terme – singing and recitative genre of Kazakh folklore	Oral traditions and expressions, including language as a vehicle of the intangible cultural heritage
24	Komei – Kazakh traditional art of throat singing and reciting	Performing arts
25	Togyzkumalak/9 stones – Kazakh traditional board game	Knowledge and practices concerning nature and the universe
26	Kazakh traditional art of carpet weaving	Traditional craftsmanship
27	Shubat – technologies of manufacturing and meaning of the national dairy product Shubat made of camel milk	Knowledge and practices concerning nature and the universe
28	Kara Olen – genre of lyric singing	Oral traditions and expressions, including language as a vehicle of the intangible cultural heritage
29	Baksy Saryny – ritual ceremonial song of Kazakh shamans, followed by dancing	Oral traditions and expressions, including language as a vehicle of the intangible cultural heritage
30	Keste – Kazakh embroidery on various materials	Traditional craftsmanship
31	Tekement – tradition of manufacturing felt carpet	Traditional craftsmanship
32	Teri ondeu – traditions and technologies of manufacturing leather products	Traditional craftsmanship
33	Er-turman – technologies of manufacturing horse harnesses	Traditional craftsmanship
34	Asyk – national game	Knowledge and practices

		concerning nature and the universe
35	Kazakh national cuisine	Knowledge and practices concerning nature and the universe
36	Shildekhana – Kazakh ceremonies related to the birth of a child: <ul style="list-style-type: none"> - Besik toyi - Kyrkynan shygaru - Tusau kesu - Ashamayga mingizu 	Social practices, rituals and festive events
37	Betashar – Kazakh wedding ceremonies: <ul style="list-style-type: none"> - qoshtasu - synsu - betashar - toybatar - zhar-zhar 	Social practices, rituals and festive events
38	Zhoktau – funeral rites <ul style="list-style-type: none"> - estirtu - konil aitu - korisu - zhoktau - aryzdasu 	Social practices, rituals and festive events
39	Sayis – national horse-racing games: <ul style="list-style-type: none"> - Audaryspak - Kyz kuu - Tenge alu - Zhaby atu - Zhorga zharys 	Knowledge and practices concerning nature and the universe
40	Sheshendik sozder – oratory skills	Oral traditions and expressions, including language as a vehicle of the intangible cultural heritage
41	Kazakh traditional wearing – technologies of manufacturing and meaning: <ul style="list-style-type: none"> - Saukele - Klmeshek - Taqiya - Shapan and etc. 	Traditional craftsmanship
42	Kazakhtyn zhylnamasy – Kazakh calendar of 12-year animal cycle	Knowledge and practices concerning nature and the universe
43	Anecdotes and tales of Kozhanassyr/Hodja Nasreddin	Oral traditions and expressions, including language as a vehicle of the intangible cultural heritage

44	“Keroglu” epic	Oral traditions and expressions, including language as a vehicle of the intangible cultural heritage
45	Traditional folk games <ul style="list-style-type: none"> - Bes tas - Tympi - Sokyr teke - Ak suyek - Altybakan - Akterek pen kok terek - Other 	Social practices, rituals and festive events
46	Art of manufacturing Kazakh music instrument Dombra	Traditional craftsmanship
47	«Traditional spring festive rites of Kazakh horse breeders: Bie bailau, Aigyr kosu, Kymyz muryndyk»	Social practices, rituals and festive events
48	"Heritage of Korkyt Ata: epic culture and music"	Performing arts

Reçu CLT / CIH / ITH
Le 17 NOV. 2017
N°

English version

Inventory Card of the ICH Element

1. Name of the element

Music (Kyus) of Korkyt Ata, Epic of Korkyt Ata, Kobyz of Korkyt Ata

2. Element's inventory number and date of registration

Inventory No 48, Order of the Ministry of Culture and Sports of the Republic of Kazakhstan No.50 of February 13, 2013.

3. Category and sub-category of the element

- Oral traditions and expressions, including language as a vehicle of the intangible cultural heritage
- Performing arts

4. Geographic location and range of the element

The element is distributed throughout the territory of Kazakhstan

5. A. Name of communities, groups and individuals concerned

The location of the people, who are transferring the performance of the kyus of the great thinker in the kobyz from century to century, from generation to generation, and the location of the performers of Korkyt Ata kyus in kobyz are in Kyzylorda, Zhambyl, Almaty and South Kazakhstan regions of Kazakhstan. The Korkyt kyus appeared several generations ago from generation to generation. Among them, Ykylas Dukenuly, Zhappos Kalambaev, Daulet Myktybayev, Manat Koshayev, Tattikyz Buzaubakova kobyzists take a special place.

In 1975 years, the scholar-folklorist M.Baidildaev and the musicologist M.Zharkynbaev, deciphered in notes of kyus of Korkyt, that was performed by Kyzylorda kobyzist Ismail Shamenuly, published a book.

B. Participation of communities, groups and individual bearers in the inventorying of the element

For the purposes of the inventory of the element, its inclusion in the National List of ICH of Kazakhstan, the following activities were carried out by the members:

- Meetings of the National Committee of the Republic of Kazakhstan on safeguarding ICH in 2012-2013. (minutes 1,2,3, 4, 5 meetings of the National Committee on safeguarding of ICH).
- Meetings of the Head of the Kazakh Language and Literature and Journalism Department of Kyzylorda State University named after Korkyt-Ata G.Tuyakbaev with traditional performers of Korkyk Ata kyus in the Kyzylorda region.
- Field work of the Folklore Laboratory named after Korkyt-At with KazNIIS on inventory of various forms of ICH: a) expedition to the Ili-Kazakh region of the XUAR of China in 2011; b) an expedition to the Kazakh villages of Bayan oglu, Khobda, Nalaykhy, Ulaanbaatar regions of Mongolia in 2012; c) a joint ethno-musical expedition with TURKSOY in the regions of the Karaganda region of

Kazakhstan in 2012; d) an expedition of members of the National Committee of the ICH to the South Kazakhstan region (Shymkent, Turkestan, Arys, Sary-Agash, Kazygurt), organized with the support of the UNESCO Cluster Office in Almaty; e) an expedition organized to the East Kazakhstan region of the Republic of Kazakhstan (Oskemen, Semey, Ayagoz, Abay, Tarbagatai, Kurim, Zaisan, Aksuat, Shubartau, Zharman, Kainar, Shygys, Zaisan, Kokpekty, Katonkaragai) with the assistance of ICHCAP.

- ethno-folklore and inventory expeditions of KazNUI employees, the Kurmangazy Conservatory, the M.Auezov Institute of Literature and Art Studies and other institutes to the regions of the RK during the implementation of the State Program "Madeni mura" in 2004-2011. Field research materials were included in scientific research, musical anthologies, etc., issued under the state program. Inventory forms of carriers (musicians and artisans), audio recordings, as well as other studies are stored in the funds of KazNUI, the National Conservatory of Korkyt-Ata, private foundations and institutes of the Republic of Kazakhstan.

6. Description of the element

Korkyt is a great thinker of Oguz-Kipchak tribes, a singer-storyteller, a predictor of the future. For the first time he created the musical instrument of kobyz, he became the founder of Kazakh musical art due to the performance of kyu in kobyz.

He left behind many legends and kyues. Korkyt Ata lived in the 7th-9th centuries in the lower reaches of the Syr Darya River, which now belongs to the Karmakshinsky district of the Kyzylorda region of Kazakhstan.

Kyus of Korkyt Ata are substantial works, full of lyrics and deep philosophical unrest. In his kyu Korkyt reflects on the sad tragedy of the people, sadness, and also prompts to think about an eternal happy life. The peculiarity of Kuryt kyuks is the musical connection present in them, the interrelation of kyu with each other. Despite the fact that the intonations and motives of each kyu, its rhythm and texture are subjected to various changes in the course of performance, the melodic line of interconnection of one kyu is kept openly or indirectly without interruption.

Kyus of Korkyt demands from the artist a great skill. For the performance on the kobyz in the people, in the Kazakh musical art there were preserved "Қорқыт күйі", "Қорқыт сарыны", "Кілем жайған", "Арыстан баб", "Тәңір күйі", "Көк бұқа", "Қорқыттың елмен қыштасуы" about 13 kyus.

The birth of Kazakh musical art is directly connected with the name of Korkyt Ata. Korkyt is known as the ancestor of kyu, as the owner of art, who for the first time voiced kobyz, from the strings of which the sounds of the universe turned into kyues. Such recognition in the people is based and interconnected with the legend of the struggle against death by kyu in the kobyz. Such respect for kyus in the kobyz is born of a legend about Korkyt's 100-year-old life, poured out in kyu and with excitement celebrating life.

Songs and legends of Korkyt Ata are common to many related Turkish peoples. The peoples of Turkey, Turkmenistan, Azerbaijan, etc. have legends and legends about Korkyt. But the facts about kyuki Korkyt and his performers were preserved only in Kazakhstan, namely in the region of Syra.

7. Modes of transmission of the element

The transfer of the element takes place both in the traditional environment from generation to generation, also in the formal education system. Currently, Korkyt performers are trained at the Kurmangazy Kazakh National Conservatory, the Kazakh National University of Arts, the Korkyt Ata Kyzylorda State University, the Tchaikovsky Music College, the Kulyash Baiseitova Music School for Gifted Children, and the Akhmeta Zhubanov Children's Music School.

8. Level of the element's viability

- high
- average
- low
- very low

9. Are there threats to the element's viability and a need in its urgent safeguarding?

- No
- Yes

10. Availability of photo, video and audio materials

- photo
- audio
- video

11. Responsible organization, institution, state agency

1. The Ministry of Culture and Sport of the Republic of Kazakhstan;
2. National Committee on Safeguarding ICH under the National Commission for UNESCO and ISESCO;
3. Kyzylorda State University named after Korkyt-Ata, Head of the Kazakh Language and Literature and Journalism Department G.Tuyakbaev (tel.: +7 724 2278572, +7 701 4141933, +7 777 4658517; e-mail: turmagambet@mail.ru);
4. Kazakh National University of Arts, professor ethnomusicologist S.Elemanova (tel.: +7 7172 506947, mob.: +7 701 3287287, e-mail: folklab@inbox.ru);

**Қазақстан Республикасының материалдық емес мәдени
мұрасының ұлттық тізімі**

(Қазақ)

№ п/п	Наименование элемента	Категория элемента нематериального культурного наследия (НКН)
1	Наурыз	Әдет-ғұрыптар, салттар, мейрамдар
2	Құсбегілік (бүркіт, сұңқар т.б.)	Табиғат пен ғаламға қатысты білімдер мен әдет-ғұрыптар
3	Айтыс	МЕММ-ның таратушысы ретінде тілді қоса алғанда, ауызша айту дәстүрлері мен айтылу нысандары
4	Киіз үй мен оның бұйымдарын жасау дәстүрі	Дәстүрлі кәсіпке қатысты білімдер мен дағдылар
5	Қазақтың дәстүрлі домбыра күй өнері	Орындаушылық өнер
6	Қобызда орындау өнері	Орындаушылық өнер
7	Қазақтың дәстүрлі ән өнері	Орындаушылық өнер
8	Батырлар жыры – - Алпамыс батыр - Қобыланды батыр - Ер тарғын - Ер Едіге - Қамбар батыр - Қарабек батыр - Көкше батыр - Көкшенің ұлы Ер Қосай - Айсаның ұлы Ахмет батыр - Алау батыр - Тама батыр - Қарасай-Қазі - Ер Жәнібек - Еңсегей бойлы ер Есім - Айдос батыр - Жетіген батыр - Сабалақ Абылай хан - Олжаш батыр - Қабылан батыр - Мырза Сәтбек батыр - Орақты батыр - Бөгенбай батыр - Қисса ер Қабанбай - Ер Жасыбай - Жидебай батыр - Олжабай батыр - Өтеген батыр	МЕММ-ның таратушысы ретінде тілді қоса алғанда, ауызша айту дәстүрлері мен айтылу нысандары

	календарь 12-ти летнего животного цикла	природе и вселенной
43	Қожанасырдың әзіл әңгімелері - притчи Ходжи Насреддина	Устные традиции и формы выражения, включая язык в качестве носителя НКН
44	Көрұғлы – эпос («Кёролу»)	Устные традиции и формы выражения, включая язык в качестве носителя НКН
45	Дәстүрлі балалар және жасөспірімдер ойындары – традиционные детские и юношеские игры («Бес тас» «Тымпи», «Соқыр теке», «Ақ сүйек», «Алтыбақан», «Ақ терек пен көк терек» и др.)	Обычаи, обряды, празднества
46	Қазақтың дәстүрлі домбыра аспабын жасау қол өнері - искусство изготовления традиционного казахского музыкального инструмента домбыра	Знания и навыки, связанные с традиционными ремеслами
47	«Традиционные весенние праздничные обряды казахских коневодов: бие байлау, айгыр косу, кымызмурындық»	Обычаи, обряды и празднества
48	«Наследие Коркыт Ата: эпическая культура и музыка»	Исполнительское искусство

	<ul style="list-style-type: none"> - Райымбек батыр - Жәнібек батыр - Мырқы батыр - Барақ батыр - Көкжарлы Барақ батыр - Базар батыр - Бердіқожа батыр - Жантай батыр - Сырым батыр - Ер Әжібай - Арқалық батыр - Ер Кенесары - Ағыбай бытар - Есенкелді батыр - Иман батыр - Жанқожа батыр - Саурық батыр - Сұраншы батыр - Байсейіт батыр - Мырзаш батыр - Шаян батыр - Қожеке батыр - Бекет батыр 	
9	Қыз Жібек	МЕММ-ның таратушысы ретінде тілді қоса алғанда, ауызша айту дәстүрлері мен айтылу нысандары
10	Қорқыт Ата кітабы	МЕММ-ның таратушысы ретінде тілді қоса алғанда, ауызша айту дәстүрлері мен айтылу нысандары
11	Қазақтың зергерлік өнері	Дәстүрлі қолөнермен байланысты білімдер мен дағдылар
12	Көкпар	Табиғат пен ғаламға қатысты білімдер мен әдет-ғұрыптар
13	Қазақ күресі	Табиғат пен ғаламға қатысты білімдер мен әдет-ғұрыптар
14	Киіз басу	Дәстүрлі қолөнермен байланысты білімдер мен дағдылар
15	Бесікті жасау және пайдалану дәстүрі	Дәстүрлі қолөнермен байланысты білімдер мен дағдылар
16	Қымызды дайындау дәстүрі	Табиғат пен ғаламға қатысты білімдер мен әдет-ғұрыптар
17	Қозы Көрпеш – Баян сұлу	МЕММ-ның таратушысы ретінде тілді қоса алғанда, ауызша айту дәстүрлері мен айтылу

		дағдылар	
47	Қазақ жылқышыларының дәстүрлі көктемгі мерекелік әдет-ғұрыптары: бие байлау, айғыр қосу, қымызмұрындық»	Әдет-ғұрыптар, мейрамдар	салттар,
48	«Қорқыт Ата мұрасы: эпикалық мәдениет және музыка»	Орындаушылық өнер	

17 NOV. 2017

Рухани мәдени мұра элементінің инвентарлық картасы**1. Элемент атауы**

Қорқыт Ата күйлері, Қорқыт Ата кітабы, Қорқыт қобызы

2. Элементтің инвентарлық нөмірі және тіркелген күні

№48 ҚР Мәдениет және спорт Министрлігінің 13.02.2013 жылғы №50 бұйрығы

3. Элементтің санаты кіші санаты

■ РММ құралы ретінде тілге қоса, ауызша әдет-ғұрыптар мен сөйлеу формалары

■ Орындаушылық өнер

4. Элементтің географиялық орналасуы мен таралу ауқымы

Элемент Қазақстанның барлық территориясында таралған

5. А. Мүдделі қауымдастықтардың, топтардың және жеке тұлғалардың атауы

Ұлы ойшыл Қорқыт ата күйлерін қобызда ойнауды ғасырдан ғасырға, ұрпақтан ұрпаққа жалғастырушылар мен орындаушылар Қазақстан Республикасының Қызылорда, Жамбыл, Алматы, Оңтүстік Қазақстан облыстарында бар. Жүздеген жылдар бұрын жарыққа шыққан Қорқыт ата күйлері ұрпақтан ұрпаққа күй орындаушылары арқылы беріліп келген. Олардың ішінде Ықылас Дүкенұлы, Жаппас Қаламбаев, Дәулет Мықтыбаев, Манат Қошаев, Тәттіқыз Бұзаубақовалар ерекше орын алады.

1975 жылы ғалым-фольклоршы М. Бәйділдаев пен музыкатанушы М. Жарқынбаев қызылордалық қобызшы Исмаил Шәменұлының орындауындағы Қорқыт күйлерінің ноталарына түсініктеме беріп кітап шығарған.

В. Элементтерді түгендеуге қауымдастықтардың, топтардың және бұқаралық ақпарат құралдарының қатысуы

Элементті түгендеп, оны Қазақстан Республикасы РММ Ұлттық тізіліміне енгізу және РММ өкілдік тізімнің номинациясына енгізу мақсатында мүшелермен келесі іс-шаралар өткізілді:

- РММ қорғау жөніндегі ҚР Ұлттық комитетінің 2012-2013 жылдардағы кездесулері (РММ қорғау жөніндегі ҚР Ұлттық комитеті отырыстарының 1,2,3,4,5 хаттамалары)
- Қорқыт ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университетінің қазақ тілі мен әдебиеті және журналистика кафедрасының меңгерушісі

Г.Тұяқбаевтың Қызылорда облысының Қорқыт ата дәстүрлі күй орындаушыларымен кездесулері.

- КазНУИ жанындағы Қорқыт Ата атындағы фольклорлық зертхананың РММ әртүрлі нысандарын түгендеу бойынша далалық жұмыстары: а) 2011 жылы ҚХР ШЫАР-ның Іле-Қазақ аймағына экспедиция; б) 2012 жылы Моңғолияның Баян оглы, Хобда, Налайхы, Улан-Батор аудандарының қазақ ауылдарына экспедиция; в) 2012 жылы Қарағанды облысының өңірлерінде ТҮРКСОЙ-мен біріккен этно-музыкалық экспедиция; г) ЮНЕСКО-ның Алматыдағы Кластерлік бюросының қолдауымен Оңтүстік Қазақстан облысында (Шымкент, Түркістан, Арыс, Сарыағаш, Қазығұрт) РММ қорғау жөніндегі Ұлттық комитеті мүшелерінің экспедициясы; д) Шығыс Қазақстан облысына (Өскемен, Семей, Аягөз, Абай, Тарбағатай, Құрым, Зайсан, Ақсуат, Шұбартау, Жарман, Қайнар, Шығыс, Зайсан, Көкпекті, Катонқарағай) ІСНСАР қолдауымен ұйымдастырылған экспедициясы.
- 2004-2011 жылдары «Мәдени мұра» Мемлекеттік бағдарламасын жүзеге асыру барысында ҚазҰӨУ, Құрманғазы атындағы консерватория, М.Әуезов атындағы әдебиет және өнертану институты және басқа да облыстардың ҚР индустрия және жаңа технологиялар институты қызметкерлерінің этно-фольклорлы және түгендеу экспедициялары. Мемлекеттік бағдарламалар аясында шыққан ғылыми зерттеулерге, музыкалық антологияларға және т.б. далалық зерттеу материалдары енгізілді. Тасымалдау құралдары (музыканттар мен қолөнершілердің), аудиожазбалар, басқа да зерттеулер ҚазҰУ-дың қорында, Қорқыт-Ата ұлттық консерваториясында, Қазақстан Республикасының жеке қорлары мен институттарында сақтаулы.

6. Элемент сипаты

Қорқыт - Оғыз-қыпшақ тайпаларының ұлы ойшылы, жырау, бақсы. Қобыз музыкалық аспабын алғаш рет ойлап шығарған ол қобызда орындалатын күйлерге сәйкес қазақ музыкалық өнерінің негізін қалаушы болды. Ол артынан көп күйлер мен аңыз қалдырды. Қорқыт Ата VII-XIX ғасырларда қазіргі Қызылорда облысының Қармақшы ауданына тиесілі Сырдария өзенінің төменгі жағында өмір сүрген. Қорқыт күйлері - бұл лирикалық және терең философиялық толқуларға толы шығармалар. Қорқыт өзінің күйлерінде адамдардың қасіреттерін, қайғысын толғайды, сондай-ақ мәңгілік бақытты өмір туралы ой салады. Қорқыт күйлерінің ерекшелігі - олардағы музыкалық байланыс, күйлердің өзара байланысы. Әрбір күйдің интонациясы мен мотивациясы, оның ырғағы мен құрылымы орындау барысында түрлі өзгерістерге ұшырағанына қарамастан, бір күйдің өзара әуендік байланысы толық немесе жанама сақталады. Қорқыт күйлері

орындаушыдан үлкен шеберлікті талап етеді. Қазақтың халық аспабы қобызда орындалып жүрген «Қорқыт күйі», «Қорқыт сарыны», «Кілем жайған», «Арыстан баб», «Тәңір күйі», «Көк бұқа», «Қорқыттың елмен қоштасуы» және т.б. да 13-ға жуық күйлері халық арасында сақталған. Қазақ музыкалық өнерінің туылуы тікелей Қорқыт атымен байланысты. Қорқыт күй атасы, алғаш рет шанағынан төгілген дыбыстары күйге айналған қобызды ойнатқан өнер иесі ретінде белгілі. Халық арасындағы бұндай таным қобызда күй ойнау арқылы өлімнен қашқан аңызбен байланысты. Қобызда ойналатын күйге деген құрмет күйде төгілген толқыныспен өмірді жырлаған Қорқыттың 100-жылдық өмірі туралы аңыздан туындаған.

Қорқыт ата әндері мен аңыздары көптеген түркі халықтарына тән. Түркия, Түрікменстан, Әзірбайжан және т.б. халықтарында Қорқыт туралы аңыздар мен ауыз әңгімелер бар. Бірақ, Қорқыт пен оның күйлерін орындаушылары туралы тек Қазақстанда, атап айтқанда, Сыр өңірінде сақталған.

7. Элементті беру әдістері

Элементті беру дәстүрлі түрде ұрпақтан-ұрпаққа жеткізу арқылы, сонымен қатар ресми білім беру жүйесінде де орын алады. Қазіргі уақытта Құрманғазы атындағы Қазақ ұлттық консерваториясында, Қазақ ұлттық өнер университетінде, Қорқыт Ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университетінде, Чайковский музыкалық колледжінде, Күләш Байсейітова атындағы дарынды балаларға арналған музыка мектебінде және Ахмет Жұбанов атындағы балалар музыка мектебінде Қорқыт ата күйлерін орындаушыларды дайындалады.

8. Элементтің өмір сүру деңгейі

- жоғары
- орташа
- төмен
- өте төмен

9. Элементтің өміршеңдігіне қауіп және оны шұғыл қорғау қажеттілігі бар ма?

- жоқ
- ия (егер ия болса, қандай)

10. Фотосурет, бейне, аудио материалдардың болуы

- фото аудио
- видео

11. Жауапты ұйым, институт

1. Қазақстан Республикасы Мәдениет және Спорт министрлігі;
2. Қазақстан Республикасының ЮНЕСКО және ИСЕСКО істері жөніндегі Ұлттық комиссиясы жанында жұмыс істейтін Қазақстанның материалдық емес мәдени мұраларын қорғау жөніндегі ұлттық комитеті;
3. Қорқыт Ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университеті - Қазақ тілі мен әдебиеті және журналистика кафедрасының меңгерушісі Г.Тұяқбаев (тел.: 8724 2278572, 8701 4141933, 8777 4658517; email: turmagambet@mail.ru);
4. Қазақ ұлттық өнер университеті - профессор этномузиколог С.Елеманова. тел .: +7 7172 506947, ұялы телефон: +7 701 3287287, email: folklab@inbox.ru;

(Russian)

НАЦИОНАЛЬНЫЙ СПИСОК

нематериального культурного наследия Республики Казахстан

№ п/п	Наименование элемента	Категория элемента нематериального культурного наследия (НКН)
1	Наурыз	Обычаи, обряды и празднества
2	Құсбегілік (бүркіт, сұңқар т.б.) - соколиная охота	Знания и обычаи, относящиеся к природе
3	Айтыс – песенно-поэтическое состязание акынов	Устные традиции и формы выражения, включая язык в качестве носителя НКН
4	Киіз үй – юрта, оригинальное казахское жилище переносного типа. Традиция его изготовления и её внутреннего убранства	Знания и навыки, связанные с традиционными ремеслами
5	Қазақтың дәстүрлі домбыра күй өнері – Казахский традиционный домбровский күй	Исполнительское искусство
6	Қобыз – смычковый музыкальный инструмент и искусство игры на ней	Исполнительское искусство
7	Қазақтың дәстүрлі ән өнері – Казахское традиционное песенное искусство	Исполнительское искусство
8	Батырлар жыры – цикл из 50-ти казахских героических эпосов: - Алпамыс батыр - Қобыланды батыр - Ер тарғын - Ер Едіге - Қамбар батыр - Қарабек батыр - Көкше батыр - Көкшенің ұлы Ер Қосай - Айсаның ұлы Ахмет батыр - Алау батыр - Тама батыр - Қарасай-Қази - Ер Жәнібек - Еңсегей бойлы ер Есім - Айдос батыр - Жетіген батыр - Сабалақ Абылай хан - Олжаш батыр - Қабылан батыр - Мырза Сәтбек батыр - Орақты батыр	Устные традиции и формы выражения, включая язык в качестве носителя НКН

	<ul style="list-style-type: none"> - Бөгенбай батыр - Қисса ер Қабанбай - Ер Жасыбай - Жидебай батыр - Олжабай батыр - Өтеген батыр - Райымбек батыр - Жәнібек батыр - Мырқы батыр - Барақ батыр - Көкжарлы Барақ батыр - Базар батыр - Бердіқожа батыр - Жантай батыр - Сырым батыр - Ер Әжібай - Арқалық батыр - Ер Кенесары - Ағыбай бытар - Есенкелді батыр - Иман батыр - Жанқожа батыр - Саурық батыр - Сұраншы батыр - Байсейіт батыр - Мырзаш батыр - Шаян батыр - Қожеке батыр - Бекет батыр 	
9	Қыз Жібек – казахская лирико-эпическая поэма	Устные традиции и формы выражения, включая язык в качестве носителя НКН
10	Қорқыт Ата кітабы – казахская эпическая поэма	Устные традиции и формы выражения, включая язык в качестве носителя НКН
11	Қазақтың зергерлік өнері – казахское ювелирное искусство	Знания и навыки, связанные с традиционными ремеслами
12	Көкпар – казахская национальная конно-спортивная игра	Знания и обычаи, относящиеся к природе
13	Қазақ күресі – казахская национальная борьба	Знания и обычаи, относящиеся к природе
14	Киіз басу – традиция изготовления войлока	Знания и навыки, связанные с традиционными ремеслами
15	Бесік – традиция изготовления и использования казахской колыбели	Знания и навыки, связанные с традиционными ремеслами
16	Қымыз – кумыс, казахский	Знания и обычаи, относящиеся к

	кисломолочный продукт из кобыльего молока и способы его изготовления	природе
17	Қозы Көрпеш – Баян сұлу – казахская лирико-эпическая поэма.	Устные традиции и формы выражения, включая язык в качестве носителя НКН
18	Жетіген – многострунный щипковый музыкальный инструмент и искусство игры на ней	Исполнительское искусство
19	Сыбызғы – духовой музыкальный инструмент и искусство игры на ней	Исполнительское искусство
20	Шаңқобыз – язычковый музыкальный инструмент и искусство игры на ней	Исполнительское искусство
21	Ортеке – казахское традиционное кукольно-музыкальное искусство	Исполнительское искусство
22	Қара жорға – казахский народный танец	Исполнительское искусство
23	Терме – песенно-речитативный жанр казахского фольклора	Устные традиции и формы выражения, включая язык в качестве носителя НКН
24	Көмей – традиционное казахское песенно-речитативное горловое песнопение	Исполнительское искусство
25	Тоғызқұмалақ – казахская традиционная настольная игра	Знания и обычаи, относящиеся к природе
26	Қазақтың дәстүрлі кілем тоқу өнері – традиционное казахское ковроткачество	Знания и навыки, связанные с традиционными ремеслами
27	Шұбат – национальный кисломолочный продукт из верблюжьего молока и способы его изготовления	Знания и обычаи, относящиеся к природе
28	Қара өлең – традиционная казахская поэзия	Устные традиции и формы выражения, включая язык в качестве носителя НКН
29	Бақсы сарыны – ритуальная церемониальная песня казахских шаманов, сопровождаемая танцами	Устные традиции и формы выражения, включая язык в качестве носителя НКН
30	Кесте – казахская вышивка на различных материалах	Знания и навыки, связанные с традиционными ремеслами

31	Текемет – традиция изготовления войлочного ковра	Знания и навыки, связанные с традиционными ремеслами
32	Тері өндеу – традиционное изготовление изделий из кожи	Знания и навыки, связанные с традиционными ремеслами
33	Ер-тұрман – изготовление конной упряжи	Знания и навыки, связанные с традиционными ремеслами
34	Асық – национальная игра в асыки	Знания и обычаи, относящиеся к природе
35	Қазақ ұлттық тағамдары – казахская национальная кухня	Знания и обычаи, относящиеся к природе
36	Шілдеhana – казахские обряды, связанные с рождением ребенка: <ul style="list-style-type: none"> - бесік тойы - қырқынан шығару - тұсау кесу - ашамайға мінгізу 	Обычаи, обряды и празднества
37	Беташар – казахские свадебные обряды: <ul style="list-style-type: none"> - қоштасу - сыңсу - беташар - тойбастар - жар-жар 	Обычаи, обряды и празднества
38	Жоқтау – поминальные обряды <ul style="list-style-type: none"> - естірту - көңіл айту - көрісу - жоқтау - арыздасу 	Обычаи, обряды и празднества
39	Сайыс – национальные конно-спортивные игры: <ul style="list-style-type: none"> - аударыспақ - қыз қуу - теңге алу - жамбы ату - жорға жарыс 	Знания и обычаи, относящиеся к природе
40	Шешендік сөздер – мастерство красноречия	Устные традиции и формы выражения, включая язык в качестве носителя НКН
41	Қазақтың ұлттық киімдері: <ul style="list-style-type: none"> - сәукеле - кимешек - тақия - шапан т.б. 	Знания и навыки, связанные с традиционными ремеслами
42	Қазақтың жылнамасы -	Знания и обычаи, относящиеся к